

PARASAL BÜYÜKLÜKLERDEKİ GELİŞMELER (Q-III)

M1

Para arzı birinci ve ikinci çeyrekte pozitif yönde bir trend göstermesine rağmen yılın üçüncü çeyreğinde, ikinci çeyreğe göre yüzde 2,18 oranında daralmıştır. Bu dönemde M1 alt bileşenlerinden vadesiz ticari mevduat 4,02 ve vadesiz tasarruf mevduatı 6,94 oranında daralmış, buna karşın vadesiz diğer mevduat 13,51 ve KKTC Merkez Bankası'ndaki mevduat 33,07 oranında büyümüştür. M1 alt bileşenleri TP ve YP olarak incelendiğinde ise, TP'de yüzde 2,15 ve YP'de yüzde 2,22 oranında daralma meydana gelmiştir.

Aralık 2007-Eylül 2008 dönemi baz alındığında, M1, vadesiz ticari mevduat, vadesiz tasarruf mevduat ve vadesiz diğer mevduat kalemlerindeki azalışa karşın KKTC Merkez Bankası'ndaki mevduatta artış olmuştur. Bu dönemde M1, TP ve YP olarak incelendiğinde ise TP'de yüzde 0,93 oranında daralma YP'de yüzde 5,44'lik genişleme olmuştur.

AÇIKLAMA	31.12.2007	31.03.2008	30.06.2008	30.09.2008
M1	3,73	3,48	0,30	-2,18
M2	5,79	8,92	1,58	-1,18
M3	4,38	9,27	1,12	-1,34
KREDİLER (TGA DAHİL)	17,90	10,24	1,77	0,56

Not: 2007 yılı yıllık yüzde değişimi, 2008 yılı üç aylık yüzde değişimi ifade etmektedir.

M2

M2 para arzı, Eylül 2008 itibarıyla, Haziran 2008'e göre 60 milyon 437 bin TL düşüş göstererek 5,051.4 milyon TL olmuştur. Bu azalış oransal olarak yüzde 1.18'e denk gelmektedir. Azalışın nedeni M2 alt bileşenlerden vadeli ticaret mevduatının yüzde 4,00 ve vadeli tasarruf mevduatının yüzde 1,31 oranında daralmasına dayanmaktadır. Vadeli diğer mevduatta ise yüzde 22,11 oranında genişleme olmuştur.

M2, Aralık 2007 – Eylül 2008 döneminde, vadeli tasarruf mevduatta ve vadeli diğer mevduatta pozitif yönde artış olmasından dolayı yüzde 9,33 oranında genişlemiştir. Aynı dönemde M2 para arzı TP'de yüzde 12,05 ve YP'de yüzde 6,14 oranında yükselme meydana gelmiştir.

M3

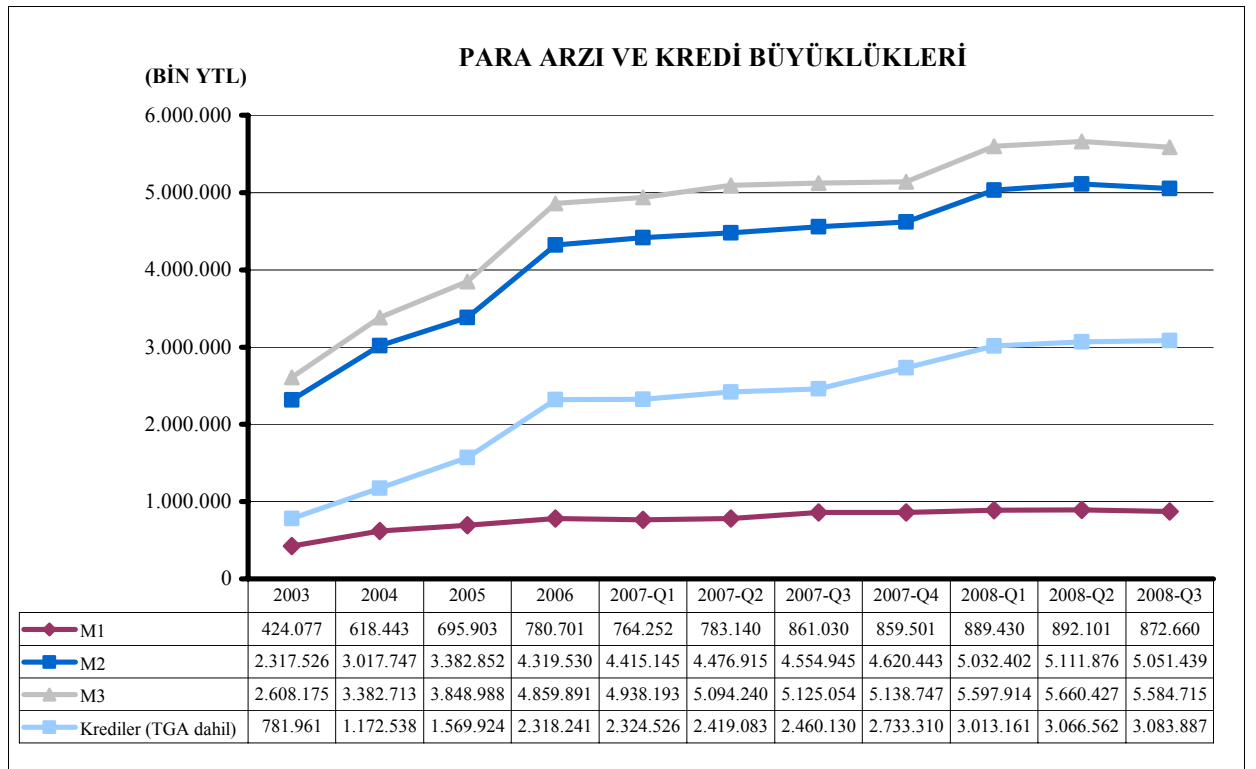
M2 para arzına vadesiz ve vadeli resmi mevduat ve KKTC Merkez Bankası nezdindeki diğer mevduatın ilave edilmesiyle bulunan M3 tanımlı para arzı Haziran 2008-Eylül 2008 döneminde yüzde 1,34 oranında daralmıştır. Bu daralmada M3 tanımlı para arzının alt bileşenlerinden vadeli resmi mevduatta meydana gelen yüzde 4,43 oranındaki azalış etkili olmuştur. Bu dönemde vadesiz resmi mevduatta yüzde 7,27 ve KKTC Merkez Bankasındaki diğer mevduatta yüzde 6,79 oranında büyüme gözlenmektedir. M3 para cinslerine göre incelendiğinde, TP'de yüzde 0,57 ve YP'de yüzde 2,36 oranında daralma olmuştur.

M3 para arzı bir önceki yılsonuna göre Eylül 2008'de yüzde 9,01 oranında genişlemiştir. Bu genişleme M3 alt bileşenlerden vadeli resmi mevduatta ve KKTC Merkez Bankası'ndaki diğer mevduatta meydana gelen artıştan kaynaklanmaktadır. Bu oranlar sırasıyla, yüzde 6,99, 16,91'dir. Aynı dönemde vadesiz resmi mevduatta yüzde 9,59 oranında azalış meydana gelmiştir.

KREDİLER

Bankacılık sektörü brüt kredileri (TGA dahil) üçüncü çeyrekte, ikinci çeyreğe göre 17,3 milyon TL artarak 3.083,8 milyon YTL olmuştur. Bu artış oransal olarak yüzde 0,56'ya denk gelmektedir. Bu dönemde krediler TP-YP olarak incelendiğinde, TP kredilerin yüzde 2,59 oranında genişlediği, buna karşın YP kredilerin ise yüzde 2,61 oranında daraldığı görülmektedir.

Brüt krediler (TGA dahil) Aralık 2007-Eylül 2008 döneminde yüzde 12,83 oranında genişlediği gözlenmektedir. Bu dönemde TP kredilerin yüzde 13,41, YP kredilerin ise yüzde 11,88 oranında arttığı görülmektedir.

KKTC Merkez Bankası
İdare Merkezi
Araştırma ve Fon Yönetimi Müdürlüğü
Tel: 0392 – 228 3216
Internet: <http://www.kkctmb.trnc.net>
E - mail: ileti@kkctmb.trnc.net

Bu yayının tüm hakları saklıdır. Sadece ticari amaçlı olmayan eğitim, araştırma vb. çalışmalarda kaynak gösterilerek kullanılabilir.